

Tartalomjegyzék

Előszó	3
Bevezető gondolatok	9
I. Alapkérdések az adózás kialakulásával kapcsolatban	17
A hatalom és az egyén kapcsolatáról	17
A korabeli szolgáltatások adó jellegéről	21
A szolgáltatás és ellenszolgáltatás kérdéséről	22
A közösségek személyi és vagyoni védelméről.....	24
A közösségi rend megőrzése	25
A külső és belső védelem fontosságáról	27
Az egyéni tulajdon védelme	28
Az éhezés szerepe az adózás kialakulásában	30
Az élelemtermelés és -ellátás biztonságos megszervezése	34
Az éhezés társadalmi fejlődésre gyakorolt hatása	35
A szakrális védelem szerepe	39
II. Az első adók kialakulásának folyamata	43
Az adózás gazdasági és politikai feltételeinek létrejötte.....	43
Társadalmi és gazdasági háttér a horda közösségek korában (Kr. e. XV–IX. évezred)	43
A neolitikus forradalom és az adózás forradalma	45
A mezőgazdasági művelés hatása az adórendszer két fejlődési útjára	53
Az esőzésen alapuló szántóföldi kultúrák adózásának kialakulása és fejlődése	57
Az öntözéses mezőgazdasági kultúrák hatása az adórendszer kialakulására.....	60
A közmunkaadók	64
A közmunkaadók gazdasági és társadalmi szerepe	64
A mezőgazdasági célú közmunka az öntözéses társadalmakban	66
Az építési közmunkák szerepe az adózás fejlődésében	68
<i>A civil építkezések hatása az adózás kialakulására</i>	69
<i>A védelmi építkezések szükségességének társadalmi háttere</i>	72
<i>Védelmi építkezések a keleti civilizációkban</i>	76
<i>A védelmi építkezések kezdetei Európában</i>	76
A kötelező katonai szolgálat, mint a közteherviselés korai fajtája.....	79
<i>Katonai szolgálat a folyóvízgyi kultúrák hadseregeiben</i>	79
<i>A katonai szolgálati kötelezettség a törzsi társadalmakban</i>	82
<i>A görög katonai szolgálat</i>	83
<i>A szövetségesek katonai szolgálata a görög társadalomban</i>	84
<i>A Római Birodalom katonai szolgáltatási adója</i>	85
<i>A kínai katonai szolgálat rendszere</i>	88
A terményadó kialakulásának folyamata és a közösségi munka szerepének átalakulása (A faluközösségből az adósrabszolgaságig vezető út, Kr. e. III–Kr. u. I. évezred)	90
A terményadó első megjelenési formái.....	90
Miért engedték?	95
<i>A mítoszok szerepe</i>	97
A terményadórendszerének létrejötte a folyóvízgyi kultúrákban.....	98
<i>Az indiai terményadóztatás kialakulása</i>	100
<i>A közép-amerikai terményadóztatás kezdetei</i>	102
A terményadók átlagos mértéke.....	104

A szabadok adókötelezettségei.....	105
A rabszolgák adókötelezettségei	106
Az ajándék társadalmi szerepe és adóvá alakulásának folyamata	108
A leiturgia, liturgia, munera, munus	112
A potlach.....	115
A hadiadók rendszere.....	117
A hadisarc	117
A hadizsákmány	120
A subsidium.....	123
A termékadók kialakulása	124
III. Az első fejlett adórendszerek jellegzetességei	126
Az egyiptomi adórendszer kialakulása és fejlődése	126
A kezdet	126
Az archaikus kor, I–II. dinasztia (Kr. e. 3000–2700 között)	127
Az első adók	128
Az Óbirodalom kora, III–VI. dinasztia (Kr. e. 2700–2200)	129
A korszak adórendszerének jellegzetességei.....	132
Az I.Átmeneti kor (Kr. e. 2155–2040 között)	134
A Középbirodalom kora, XI–XII. dinasztia (Kr. e. 2060–1785 között)	134
Az Újbirodalom, XVIII–XX. dinasztia (Kr. e. 1550–1070 között)	135
Az utolsó független szakasz a Kr.e. X–III. században	136
A ptolemaioszi kor (Kr.e. 304. és Kr.e. 30. között).....	136
A adózók helyzetét meghatározó tényezők Egyiptomban	138
<i>A nők biológiai nemének szerepe az egyiptomi adózásban.....</i>	<i>138</i>
<i>A lakóhely szerepe az ókori egyiptomi adózásban</i>	<i>140</i>
A görög adórendszer kialakulása és az athéni adórendszer fejlődése	142
A kezdetek	142
A Kr. e. VII–VI. század (Peiszisztratosz és Drakón kora)	144
A Kr. e. VI. század (Szolón, Kleiszthenész)	146
A demokrácia fejlett korszaka a Kr. e. V. században	147
<i>A metoikoszok adózása</i>	<i>151</i>
<i>A szövetségesek adói.....</i>	<i>152</i>
A Kr. e. IV. század.....	153
A kínai adórendszer kialakulása és kezdeti fejlődése.....	154
A kezdetek	154
A Csou-kor, a Kr. e. XI–VII. század.....	155
A harcoló fejedelmek korának adózása a Kr. e. VI–III. században	158
Az átmenet és a Han kor adózása a Kr. e. IV.–Kr.u. II. században	162
A római adóigazgatás létrejötte és változásai.....	165
A római adórendszert ért legfontosabb hatások.....	165
A köztársaság korának adózása és adórendszere.....	169
<i>A köztársaságkor adóigazgatása</i>	<i>170</i>
<i>A provinciák adóztatásának korai rendszere.....</i>	<i>172</i>
Adózás a principátus korában (Kr. e. 27.–Kr. u. 284.).....	176
<i>A principátus rendszerének gazdasági háttere</i>	<i>176</i>
<i>Az adórendszer átalakulása a principátus korában.....</i>	<i>177</i>
<i>Az adóigazgatás fejlődése a principátus korában.....</i>	<i>178</i>
<i>A tartományi adózás átalakítása</i>	<i>180</i>
A dominátus adórendszere.....	184

<i>Gazdasági háttér a dominátus korában.....</i>	<i>184</i>
<i>Az adórendszer változásai a dominátus idején.....</i>	<i>185</i>
<i>Adóigazgatás a dominátus korában.....</i>	<i>186</i>
<i>A tartományi adórendszer átalakítása.....</i>	<i>189</i>
Az adószedők szerepe a római adórendszerben	191
<i>A római adórendszer legfontosabb adónemei.....</i>	<i>193</i>
<i>A vagyoadó.....</i>	<i>193</i>
<i>A földadó.....</i>	<i>196</i>
<i>A fejadók.....</i>	<i>200</i>
<i>A vagyonforgalmi és fogyasztási adók, vámok és illetékek.....</i>	<i>203</i>
Összegző gondolatok.....	206
1. Az első adók kialakulásáról.....	206
2. Az adózás létrejöttének két útjáról	207
3. Az adók fogalmáról	210
4. A közmunka szerepéről.....	211
5. A szolgáltatás és ellenszolgáltatás szerepéről.....	211
6. A kutatás néhány jellegzetességéről.....	212
7. Az őskori adózás maradványairól	213
Felhasznált irodalom jegyzéke.....	214